

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר

עֵת לַעֲשׂוֹת לַה'

מַעֲמַד הַר סִינַי

בְּאֶרְצָא

בְּלִמּוֹד "הַזֶּהר הַקָּדוֹשׁ"

נִנְצַח אֶת הָעָרֶב רַב,

כָּלֵב, נָחֵשׁ, אָדוּם וַיִּשְׁמָעֵאל

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"
בעיה"ק בית שמש תובב"א
ל"ג בעומר שנת תש"ע לפ"ק

הקדמה

ישראל הטהורים ואחינו הנוכחים, ידעו ויתבוננו לעסק בלמוד הווה"ק שכידוע מטהר את הנשמה ומסגל לכל ברכה וטובה כמו שכתב החיד"א זלה"ה בספרו "מורה באצבע" (ב, מד) וזה לשונו: "לימוד ספר הזוהר מרוזם על כל לימוד, בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו, והוא תיקון גדול לנשמה... עכ"ל זלה"ה – על פן התעוררו להתחזק בלמוד הווה"ק כמו שכתוב (תהלים קיט) עת לעשות לה' הפרו תורתך, ובאורו: בשהעבר רב מפירים את התורה מוטל עלינו להתחזק ולעשות עת וזמן לכבוד השכינה הקדושה, וליחידא קב"ה ושכינתיה, משום שזהו זמן הגאולה, וכידוע כל הגאולה תלויה בלימוד הווה"ק, וכמו שאמרנו בווה"ק (זוה"ח ח"ב מ) על דורו: "וכו דררא דא יקום עלמא עד דייתי מלכא משיחא" וכידוע שבזכות לימוד הווה"ק והאדרות יפקון מן גלותא ברחמים ועוד לא יצטרכו לנשיון. כמ"ש בווה"ק ובתקונים. ובתקון ו' איתא: "וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חיבורא דילך בד' תגלי לתתא בדררא בתראה בסוף יומיא, ובגיגיה וקראת דרור בארץ וגו'". ובפרשת נשא אמר רעיא מהימנא "בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי".

וגם ידוע מה שכתב מהר"ח"ו בשם האר"י (עיין בשעריה"ק (יא): וז"ל: "גם אמר לי הרב אברהם הלוי יצ"ו, שאמר לו מורי ז"ל צעה לענן ההשגה הזאת זו: שלא ישיח שיחה בטלה ושיקום בחצי הלילה ויבכה על חסרון הידיעה ושלילמוד בוזהר דרך בקיאות בלבד בלי שיעמיק בעיון, ארבעים או חמשים עלים בכל יום שיקרא בספר הזוהר פעמים רבים" עכ"ל ז"ל. – וע"כ נהגו ישראל עם קדושים לקרא את האדרות הקדושות בימים הקדושים בימי שנה, הן בראש השנה, כפי שנהגו רבים ושלמים לקרא ספר התהלים והאדרות, וכתב הכף החיים (תקפג, לח) שג"מ א' דראש השנה קוראים אדרא רבא וביום ב' אדרא זוטא. והן בחג השבועות זמן מתן תורתנו, שקוראים האדרא רבא וכנזכר מנהג זה בפע"ח לרבנו האר"י"ל שנהגו החברים ללמוד אדרא רבא, ובהושענא רבא נהגו לקרא אדרא זוטא. ובפרי עץ חיים (בש"ח השבועות פ"א בהגהת מהר"י צמח בשם המהר"ח"ו): שאמר שבלילות שביעי של פסח וחג השבועות וליל הושענא רבה מצוה לפרש ולגלות עומק החכמה לפי שבאלו הימים הזמן גרמא ויהא זמן מוכן לסודות וראוי לפרש א"ז. – ובפרט על קברו של התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי ז"ע, וידועה הסגולה הגדולה לקרא האדרות על קברו אשר בזה שפותחיו דובבות והמשיך עלינו השפע העליון, וכמואמר חז"ל (בבב"א ז'א): דאמר רבי יוחנן משום" רבי שמעון בן יוחאי כל תלמיד חכם שאומרים דבר שמועצה מפיו בעולם הזה שפותחיו דובבות בקבר". ולפי זה, הגורם שיהיה החכם חי אחרי מותו, גם הוא זוכה ויושב במחצתו, שהיה הוא גרם להחיותו, ואין ספק בשהוא בא לעולם הבא, החכם בעצמו עם סיעת מרחמוהי ויצאין לקראתו לקבל פניו. (הג' מהר"ח"א איטרולטה בספרו בן אברהם פ' וישלח כג). וכן האדמו"ר מסדיגורה ז"ע, מביא שהציון להצדיק הוא בשביל הגוף והנפש, ו"הספר של הצדיק הוא לנשמת הצדיק". (ס' תורה וחיים מע' ס' אות ר"ז, לרבי חיים פלאגי ז"ע).

העולה מהדברים דבכל מקום שלומד תורת הרשב"י הרי הוא כאילו נמצא אצל ציונו הקדוש, והעולים הזוכים להשתטח באתרא קדישא מירון, בודאי שחובה קדושה ללמוד את תורת הרשב"י אצל ציונו יותר מכל לימוד אחר, וזה מתקשר לנשמת הרשב"י, ועל ידי פן תפלתו עושה רושם, וכמו שאמר דוד המעי"ה אגורה באהלך עולמים... ובודאי יכיר לו הרשב"י טובה על כך. (ועין מאורות הזוהר פ"ו). – ובפרט ביום ל"ג בעומר שהוא יום הלולא דיליה, וכידוע שג"מ פטירתו גילה האדרא זוטא ודבר בעתו מה טוב. – וספר הרב הצדיק המקובל הר"ר בניהו שמואלי שליט"א (ר"י נהר שלום) מפי מור"ר ועטר זקן המקבילים המקובל האלקי כמור"ר יצחק פדורי וללה"ה ששמע מפי המקובל האלקי ח"ר סלמאן אליהו וצ"ל שהיה קורא כל האדרא רבא בכל שב"ק, ושאל אותו מפני מה עושה בן והשיב לו שכל "עץ חיים" לרבנו האר"י"ל מקורו באדרא רבא וברגע שאני קורא האדרא רבא הוא כמו שאני חוזר על כל הספר הנורא "עץ חיים" לרבנו האר"י"ל, ז"ע א. – וכן ידוע מה שתקן הר"ח הטוב ז"ע"א לאיצרייט או לתקוני הנפש והגוף, אשר בהרבה מקומות תקן לאמר או אדרא רבא או אדרא זוטא להתם כל פשע, ולהמשיך השפע העליון. – ובפרט לזכות לקבלת התורה בחג השבועות שאז מתנוצץ הארת "האור פי טוב" הגנוז בתורה, על ידי הרשב"י הקדוש שנקרא "בוצינא קדישא", ובבלמוד "האדרא רבא" שפיע על הלומדים אור עליון מזהירא עילאה (בב"א מ' ל"ג בעומר אות ב'), ובזכות הלומדים והמתעסקים בוזהר הקדוש נגצל "מאל נבר" ונזכה לגאולה השלימה בחן בחסד וברחמים, ביום ההוא יהיה ה' ארך שמו ארך"בב"א.

א. והרמ"ק כתב כמו כן, כל אחר חצות לילה ובימים השבת וימים טובים מסגלים להשכיל בחכמת הקבלה. ובספר אור צדיקים (כ"ב, כח-ל) כתב שעסק חכמת הקבלה היצולחה בערבי שבתות אחר חצות ובחג הסוכות בחוף הספק, ובחג השבועות.
ב. פוק חיי מי הוא בעל המימרא הרשב"י ז"ע – והיאך הבאים לציונו הקדוש לא מקימים את דבריו הקדושים ללמוד את תורתו "הזוהר הקדוש", והרי זה מרפסין אגרי.
ג. וכתוב בוזה"ק: תלת דרגין אינו מתקשרן דא ברא. קדישא בריך הוא אורייתא וישראל, וכי (ח"ג עג). והלומד בתורת הרשב"י מעורר התדבקות בנשמת התנא האלקי, וכאשר מוציא האדם מפיו דברים, הנה הכל פיו עולה למעלה ועושה רושם, ובודאי בשלומד בתורת הרשב"י ע"ה, פועל למעלה התעוררות ושמה לנשמת רשב"י ותבדיו, והרי הוא כאילו ממש משתתף עמהם והרי הוא מבני היכלא מדמימנותא וזכה גם לעתיד לבוא להשתתף ולראות בשמחתו של הרשב"י, שהוא שרש נשמתם של ישראל כעניין משה רבינו ע"ה. והרי שמחתו של רשב"י היא שמחת כלל ישראל. (ועין מאורות הזוהר דף ק-קא).

סֵפֶר עַת לַעֲשׂוֹת לַה'

— פָּרָק א —

מַעֲמַד הַר סִינַי בְּגִלּוּי סוּדוֹת הָאֲדָרָא

(א) מַעֲמַד הַר סִינַי בְּגִלּוּי סוּדוֹת הָאֲדָרָא

בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם בּוֹ עָמַד רִשְׁבִּי לְהַסְתַּלַּק מֵעַת הָעוֹלָם, הִגִּיעוּ לְבֵיתוֹ רַבִּי אַבְאָה, בְּנֵי רַבִּי אֶלְעָזָר וְשָׂאֵר הַחֲבֵרַיָא קְדִישָׁא. הַבַּיִת הָיָה מְלֵא וְאִשׁ הַקִּיפָה אֶת הַבַּיִת סָבִיב.

א. א' דְּרָאשׁ חֲדָשׁ אָדָר שְׁנַת תש"ע לפ"ק – לְכַבּוֹד "אוֹצֵר הַיְהוּדוֹת", חֲבֵרָה מְזַכֵּי הַרְבִּים הָעוֹלָמִי, מַפְעֵל עוֹלָמִי לְהַצֵּלֶת הַדָּת, מִיִּסּוּדוֹ שֶׁל הַגָּאוֹן הַצְּדִיק רַבִּי שְׁלוֹם יְהוּדָה גְּרָאס כ"ק מֶרֶן אֲדַמוֹר מְהַאֲלָמִין שְׁלִיט"א.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה – זוֹכְרֵנִי כִּד הוּיָנָא טְלִיא סְפֵר לִי מִר זְקֵנִי שִׁחִיָּה לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים, שְׁהִיָּה מְנַהֵגִם בְּעִיר בְּגֵדֵר בִּימֵי שַׁבָּת קֹדֶשׁ אַחֲרֵי סְעֵדָה שְׁנִיָּה בְּשַׁבָּת קֹדֶשׁ הָיוּ מִתְאַסְּפִים בְּבֵית הַפְּנִסָּה יְלָדִים וְזָקֵנִים וְכָל הַקְּהָל. חֲלָקִים קוֹרְאִים אֲדָרָא רַבָּא וְאֲדָרָא זוּטָא וּמְסִימִים כָּל שַׁבָּת, חֲלָקִים מְשַׁנְיִוֹת, וְחֲלָקִים מְסִימִים אֶת כָּל סְפֵר תְּהִלִּים, וְכָף נְהִיגוּ בְּעִירוֹדוֹ שֶׁל מֶרֶן רַבֵּן שֶׁל כָּל בְּנֵי הַגּוֹלָה ה"בֵּן אִישׁ חַי" וְצ"ל. מִי יִתֵּן וְנִזְכָּה לְהַחֲזִיר עֲטָרָה לְיִשְׁנָה.

בְּכַרְפַּת הַתּוֹרָה, מִמְּנֵי: סִיאַג נִיר.

נענה רבי שמעון ואמר: הנה פעת היא שעת רצון, ישנם דברים קדושים שעד היום לא גליתי לאיש והיו נסתרים בלבי, פעת אגלה אותם לפני השכינה.

דברות קדש נוראיים, סודות תורה נסתרים, גלה רבי שמעון בר יוחאי ורבי אבא כתבם מפיו, אחר כך נסדרו בשם "אדרא זוטא". "אדרא" זו נאמרה כהמשך ל"אדרא רבא" בו נכתבו רזין עליונים על ידי רשב"י והחבריא בעת שנתאספו יחד ללמד בסודות התורה.

וכך אמר רשב"י ביום פטירתו: ב"אדרא" נודמן הקדוש ברוך הוא ומרכבותיו וכעת הקדוש ברוך הוא כאן עם הצדיקים שבגן עדן וכו' ב"אדרא רבא" היו כל החברים אומרים ואני אומר יחד אתם, וכעת אני אומר לבדי וכלם מקשיבים לדברי, עליונים ותחתונים, אשרי חלקי בזה ובבא!

ביום זה גלה רשב"י סתרי תורה רבים, רזין דרזין זפים בתכלית הזפוף, אורות עליונים, הנשגבים מבינת אדם, ואינם נתפשים בשכל אנוש. ("אדרא רבא" מובא בזהר פרשת נשא, ו"אדרא זוטא" מובא בזהר פרשת האזינו)

על כן סגלה לקרא וללמד ב"אדרות" על קבר רשב"י בבחינת שפתותיו דובבות בקבר, במיוחד ביום ל"ג בעומר, יום ההילולא קדישא.

וכתב ה"כף החיים" (תקפ"ג, ל"ח) ביום א' דראש השנה קוראים אדרא רבא וביום ב' אדרא זוטא וכן בחג השבועות. גם בספר "פרי עץ חיים" מזכר מנהג זה שנהגו ללמד בליל שבועות ה"אדרא רבא" ובהושענא רבא ה"אדרא זוטא".

כמו כן נדפס בסדר תקון ליל שבועות אדרא רבא ובתקון ליל הושענא רבא אדרא זוטא.

וצריך באור למה נוהגים לומר האדרא רבא דוקא בשבועות?

(ב) האדרא רבא קדישא שאומרים בליל שבועות

תרגום המאמר, כדי שיהיה מוכן ללמוד בציון הרשב"י זיע"א.

זהר חלק ג דף קכ"ז ע"ב:

תניא, אמר רבי שמעון לחברייא, עד אימת ניתיב בקיומא דחד סמכא. [עד מתי נשב ולא נגלה את סודות התורה, שעל זה כתוב] **כתיב** (תהלים קיט) **עת לעשות לה' הפרו תורתך. יומין זעירין, ומארי דחובא דחיק.** [הימים קצרים והיצר הרע מפריע לעסק בתורה] **פרוזא קארי כל יומא, ומחצדי חקלא זעירין אינון.** [הפרוז מכריז כל יום אוי להם לבריות מעלבונה של תורה, והצדיקים מעטים הם] **ואינהו בשולי (נ"א: בשורי) פרמא. לא אשגחו, ולא ידעיו, לאן אתר אזלון כמה דיאות.** [וגם הם עדין בתחלת הפרם, כלומר שלא יודעים איך ללמד את סודות התורה].

אתפנשו חברייא לבי אדרא, מלובשין שריין, סייפי ורומחי בידיכון, [התאספו החברים לבית הגרן, מלבשים במגנים וחרבות ורמחים בידכם, שדברי תורה נקראים חרב פיפיות להלחם בסטרא אחרא] **אזדרזו בתקוניכון, בעיטא, בחכמתא. בסוכלתנו. בדעתא. בחיזו. בידין. ברגליו** (נ"א בחילא דידין ורגליו). [תזדרזו בתקונכם, בעצה כנגד הפתר, בחכמה, בבינה, בדעת, במראה דהינו תפארת ויסוד, בידיים – חסד וגבורה, ברגלים – נצח והוד] **אמלכו עליכון [כנגד מלכות] למאן (ס"א למלכא) דברשותיה חיי ומותא.** [למי שברשותו החיים והמות] **למגזר מלין דקשוט.** [לומר דברי אמת] **מלין דקדישי עליונין צייתי להו, וחדאן למשמע להו, ולמנדע להו.** [דברים שהמלאכים הקדושים, מקשיבים להם ושומחים לשמע ולדעת אותם].

יתיב רבי שמעון ובכה, ואמר ווי אי גלינא, ווי אי לא גלינא. [ישוב רבי שמעון ובכה, ואמר אוי לי אם אגלה את הסודות הגדולים שהם סודות גנוזים, ואוי לי אם לא אגלה, כי אז יהיו החברים חסרים מידיעת סודות אלו] **חברייא דהוה תמן אשתיקו.** [החבריא שתקו מגדל יראת רבם] **קם רבי אבא ואמר ליה, אי ניחא קמיה דמר לגלאה,** [קם רבי אבא ואמר: לכבוד השם יתברך, אם נוח לפני רבינו לגלות את הסודות, רק שרבי שמעון חושש מהפסוק כבוד אלקים הסתר דבר, יש לזה תשובה] **הא כתיב** (תהלים

(כה) סוד ה' ליראיו, והא חברייה אלין דחלין דקודשא בריה הוא אינון, וכבר עאלו באדרא דבי משכנא, מנהון עאלו, מנהון נפקו. [הרי יש פסוק נוסף "סוד ה' ליראיו" שמצוה לגלות סודות התורה ליראי ה', וכאן כל החברים יראי ה' הם, ועוד, כבר למדנו סודות אדרא דבי משכנא, וידעו לכנס ולצאת מהם בשלום].

דף קכ"ח ע"א:

תאנא, אתמנו חברייה קמיה דרבי שמעון, ואשתכחו, רבי אלעזר בריה. ורבי אבא. ורבי יהודה. ורבי יוסי בר יעקב. ורבי יצחק. ורבי חזקיה בר רב. ורבי חייא. ורבי יוסי. ורבי ייסא. ידן יהבו לרבי שמעון, ואצבעו זקפו לעילא. ועאלו בחקלא ביני אילני ויתבו. קם רבי שמעון וצלי צלותיה, יתיב בגווייהו ואמר, כל חד ישוי ידוי בתוקפיה. שוו ידייהו, ונסיב לון פתח ואמר (דברים כז) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה מעשה ידי חרש (דף קכ"ח ע"א) ושם בסתר וענו (ס"א כל העם) כלם ואמרו אמן.

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים קיט) עת לעשות לה', [פתח רבי שמעון לפרש את הפסוק, ושואל] אמאי עת לעשות לה'. [מה הצרך לגלות סודות התורה] משום דהפרו תורתך. [משום שיש הרבה בני אדם שהפרו תורתך] מאי הפרו תורתך, תורה דלעילא. [איזה תורה הפרו, את התורה שלמעלה, זאת אומרת סודות התורה], דאיהי מתבטלא אי לא יתעביד בתקונוי (ס"א שמא) דא. [שהיא תתבטל אם לא יהיה נעשה התקון הזה, כלומר אם לא אגלה את הסודות] ולעתיק יומין אתמר. כתיב (דברים לג) אשריך ישראל מי כמוך. וכתיב, (שמות טו) מי כמוך באלים ה'. [הרי התורה משבחת את ישראל וגם שבח הקדוש ברוך הוא מי כמוך, מכאן שהשנה הכתוב את שבחם של ישראל לשבח קונם, אם פן ראויים ישראל לגלות להם סודותיו].

גלוי !

קרא לרבי אלעזר בריה, [בנו] אותביה קמיה, [הושיבו לימינו] ולרבי אבא מסטרא אחרא, [הושיבו לשמאלו] ואמר אנו כללא דכולא. [אנו

עת לעשות לה'

שלא

כָּלֵל הַפֶּל, שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן בְּחִינַת כְּתָר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּחִינַת חֲכָמָה, וְרַבִּי אַבְא בְּחִינַת בִּינָה] **עַד הַשְּׁתָּא אַתְתָּקְנוּ קַיִמִין. אֲשַׁתִּיקוּ, [שְׁתִּיקוּ הַחֲבָרִים לַחֲזוֹת בְּנַעַם בִּיאַת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה וְנִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים] שְׁמַעִי קְלָא, [שְׁמַעוּ קוֹל שֶׁל פְּמִלְיָה שֶׁל מַעְלָה שְׂיָרְדוּ לְשִׁמְעַת תּוֹרַתוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן] וְאַרְכּוּבְתָן **דָּא לְדָא נִקְשׁוּ.** [וּבִרְכִיָּהֶם רְעָדוּ וְנִקְשׁוּ זֶה לְזֶה מֵאִימַת הַשְּׂכִינָה] **מַאי קְלָא.** [מְפָרֵשׁ מֵהוּ הַקּוֹל] **קְלָא דְכְּנוּפִיָּא עֲלָאָה דְמַתְכַּנְפִּי.** [זֶהוּ הַקּוֹל שֶׁל פְּמִלְיָה שֶׁל מַעְלָה שֶׁנִּתְקַבְּצוּ לְשִׁמְעַת סוּדוֹת שְׂיִגְלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּבִזְזָה רָאָה רַבִּי שְׁמַעוֹן הַסִּכְמָה וְעַת רְצוֹן לְגִלּוֹי הַסוּדוֹת].**

חֲדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, [שְׂמַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר לְחֲבָרָא גַם אַתֶּם תִּשְׂמְחוּ וְאַל תִּפְחָדוּ] [חֲבִיקוּ ג] **ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרֵאתִי.** (אָמַר) **הֵתִם יָאוֹת הָיָה לְמַהוּי דְחִיל.** [כִּי מָה שֶׁאָמַר חֲבִיקוּ הַנְּבִיא יְרֵאתִי מִשּׁוּם שֶׁאֵזָר רָאָה מִרְאוֹת נְבוּאָה בְּבְחִינַת גְּבוּרוֹת, וְלָכֵן רָאוּי לְהִיּוֹת יְרָא] **אָנּוּ בְּחִיבּוּתָא תְּלִיָּא מְלִתָּא,** [אָבֵל אֲנַחְנוּ בְּאַהֲבָה תְּלוּיִים כִּי נִשְׁמוֹתֵינוּ הֵן מֵהַחֲסָדִים שֶׁהֵם בְּחִינַת אַהֲבָה] **דְּכְתִיב, [דְּבָרִים ו] וְאַהֲבַת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ,** [וְאֲנַחְנוּ אוֹהֲבִים אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ] **וְכְתִיב [דְּבָרִים ז] מֵאַהֲבַת ה' אֶתְכֶם, וְכְתִיב [מְלָכִי א] אַהֲבַתִּי אֶתְכֶם וְגו'.** [וְגַם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב אוֹתֵנוּ, וְלָכֵן אֵין לָנוּ לִירָא מַעֲנֵשׁ].

עַד כָּאֵן אוֹמְרִים בְּתַקּוֹן לַיִל שְׁבוּעוֹת – כְּנֻדְפֵס בְּתַקּוֹן לַיִל שְׁבוּעוֹת הוֹצָאָת סְלָאוּיטָא שְׁנַת תַּקְצ"ו.

ג) גִּלּוֹי הַסוּדוֹת עַל יְדֵי הַרְשָׁב"י – כְּמַעֲמַד הַר סִינִי

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְשִׁמְיָא לֹא אִימָא דִּיצִיתָנוּ (ס"א דִּיצִיתָנוּ), **לְאַרְעָא לֹא אִימָא דְתִשְׁמַע, דְּהָא אָנּוּ קִיּוּמֵי עֲלָמִין.** [אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אֲנִי לֹא אוֹמֵר לְשִׁמִּים שְׂיִאֲזִינוּ וְגַם לֹא לְאַרְצָא שֶׁתִּשְׁמַע כְּמוֹ שֶׁאָמַר מֹשֶׁה רַבִּינוּ, כִּי מֹשֶׁה רַבִּינוּ הִזְהִיר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יַחְטְאוּ וְעַל זֶה הָעִיד בָּהֶם שְׁמִים וְאַרְצָא, אָבֵל אֲנַחְנוּ עוֹסְקִים בְּתוֹרַת הַסוּד שֶׁהִיא קִיּוּם הָעוֹלָם] **תְּנָא רִזִּין דְּרִזִּין, כַּד פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִזִּי דְּרִזִּין, אִזְדַּעַז עַתְרָא,** [לְמַדְנּוּ בְּבְרִיתָא שֶׁבְּסִפְרָא רִזָּא דְּרִזִּין, וּכְפֹאֶשֶׁר פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן לְפָרֵשׁ אֶת הַסוּדוֹת נִזְדַּעַז הַמְּקוֹם שֶׁשָּׁבוּ שֵׁם כְּדַמְיוֹן הַר סִינִי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיַּחֲרַד כָּל הָהָר מְאֹד] **וְחֲבָרִין אַתְחַלְחֵלוּ.**

[והחברים התחלחו ונרעדו כדמיון ישראל במתן תורה שנאמר בהם ויחרד כל העם אשר במחנה].

ד) על ידי למוד הזהר הקדוש ננצח את הערב רב, כלב, נחש, אדום וישמעאל

זהו פרשת נשא דף קכ"ד ע"א:

אמר רעיא מהימנא: אליהו, קום אפתח עמי בפקודין, דאנת הוא עוזר לי, בכל סטרא. דהא עלך אתמר בקדמיתא, פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן. ובן אהרן ודאי איהו אח דילי, (משלי יז) אח לצרה יולד.

[באור: משה רבינו אמר לאליהו הנביא קום פתח עמי ותסייעני לבאר טעמי המצוות כי אתה עוזר לי בכל צד, ואתה נקרא אח שלי.]

... כגוונא דא בישראל, כד אינון מחללין אורייתא, קודשא בריך הוא ייעול לון בגלותא דבני עשו ובני ישמעאל, תחות שעבודא דלהון, דדרגיהו כל"ב ונח"ש, ואתדנו תמן, ובהון יתבררו ויתלבנו ויצרפו כצורף הכסף וכבחון הזהב, הדא הוא דכתיב, (זכריה יג) וצרפתים כצורף את הכסף ובחנתים כבחן את הזהב, עד דיתקיים בהו, (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו.

[באור: כעין זה בישראל כשהם מחללים את התורה אז בעוון חלול התורה, הקדוש ברוך הוא יכניס אותם בגלות ובשעבוד של בני עשו וישמעאל, שמדרגתם כלב ונחש, עשו כלב, וישמעאל נחש, ושם יתלבנו ויצטרפו ישראל עד הגאולה.]

ואילנא דטוב ורע, בגיניה אתמר, (שמות טו) ויורוהו ה' עץ וישלך אל המים וימתקו המים וגו'. בגין דהווי ישראל עם ערב רב, כלהו הווי אילנא דטוב ורע, ועל דא, חציו מתוק מסטרא דימינא. וחציו מר, מסטרא דשמאלא. ובזמנא דערב רב הווי מחטיאין לון לישראל, הווי כאילו הווי כלהו מסטרא דרע. ומיא אתהדרא כלהו מרירין, כההוא עץ

מר במיָא, הדא הוא דכתיב, (שמות טו) ויבאו מרתה ולא יכלו לשותות מים ממרה כי מרים הם.

באור: ועץ הדעת טוב ורע, שבשביל עץ הדעת נאמר במרה ולא יכלו לשותות מים ממרה כי מרים הם, ויורהו ה' עץ וגו', לפי שהיו ישראל מערבים בערב רב שהם רעים, ומחטיאים את ישראל, לכן היה צריך לברר את הטוב מהרע, ובזמן שערב רב מחטיאים את ישראל היו כלם מצד הרע ולכן המים היו מרים.

והאי עץ מר, איהו כגוונא דנסינא דסוטה, אי סטת תחות בעלה, אינון מיין דאשקייין לה אתהדרו מרירין, ובהון וצבתה בטנה ונפלה יריכה, ואי לא סטת מה כתיב, ונקתה ונזרעה זרע, ואולידת בר. און הכא וימתקו המים.

[באור: ועץ המר שהשליך משה רבנו לתוך המים, היה כמו הנסיון של הסוטה, שאם סטתה תחת בעלה, אותם המים שהשקו אותה חזרו להיות מרים, ועל ידם התקיים הכתוב "וצבתה בטנה ונפלה יריכה", ואם לא סטתה תחת אישה אז כתוב שתוליד בנים קדושים, גם כאן במרה המים בדקו את ישראל, ונמצאו כלם טהורים. כמו שבאר רבי אלעזר במאמר הזהר לעיל דף קכ"ד ע"ב.]

כגוונא דא, יתעביד לנסאה לון לישראל בפורקנא בתרייתא, הדא הוא דכתיב, (דניאל יב) יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים, דאינון מסטרא דטוב, וקיימין בנסינא. והרשיעו רשעים אינון מסטרא דרע, ויתקיים בהון (יחזקאל יג) ואל אדמת ישראל לא יבאו וקטיל לון.

[באור: כעין זה יעשה הקדוש ברוך הוא לנסות את ישראל לפני הגאולה האחרונה, כדי לברר את הנשמות הקדושות מן הנשמות הטמאות, על ידי שיכביד עליהם על הגלות והצרות, והצדיקים המאמינים בה' שכל הצרות הן רק נסיונות והן לטובה, יתלבנו ויטהרו מטמאתם ויתדבקו בהשם יתברך ביתר שאת בתשובה ותפלה, והרשעים יצאו מכלל ישראל וישתמדו ויאבדו ולא יראו בטובה, וזה מה שכתוב "והרשיעו רשעים" אלו שמצד הרע,

ויתקיים בהם הפסוק ביחזקאל (יג, ט) "ואל אדמת ישראל לא יבואו" ולא יזכו לבוא לארץ ישראל, וארץ העמים הורגת אותם].

ה) לזכות לגאולה ברחמים, ותשובה מאהבה – על ידי למוד הזהר הקדוש

והמשכילים יבינו (דניאל יב), מסטרא דבינה, דאיהו אילנא דחיי, בגינייהו אתמר, (דניאל יב) והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר, מן זוהרא דאימא עלאה, תשובה, באלין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. ויתקיים בהון, (דברים לב) ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר.

[באור: והמשכילים אלו הצדיקים יאירו בלמוד ספר הזהר שהוא מאימא עלאה שנקראת תשובה, ואלו שזכו לסודות ספר הזהר הם לא צריכים נסיון, ולא יכבד עליהם על הגלות, כי יזדככו על ידי קדשת ספר הזהר.]

ולפי שעתידים ישראל הם תלמידי – חכמים הפשטנים שלמדו רק פשט, אבל עכשו באחרית הימים לפני הגאולה גם הם יטעמו מעץ החיים שהוא ספר הזהר, ועל ידו יצאו מהגלות ברחמים וחסדים, ויתקיים בהם הכתוב (דברים לב יב) "ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר" פרוש: השם הוי"ה - זה רחמים, יוציאם מהגלות בלי קטרוג של אל נכר].

ו) בואו נתחזק ונלמד זהר הקדוש

על כן יצאו גדולי ישראל בקול חוצב להבות אש להרבות ולעסק בלמוד זהר הקדוש בדורנו האחרון, מפני שאליהו הנביא ומשה רבינו והרשב"י וחבריא קדישא נתנו לנו את עץ החיים להחזיק בו בגלות האחרונה הזו, ולהנצל מישמעאל אדום וערב רב. ורק מי שהוא מהערב רב לא מאמין בדברי אלקים חיים.

תקוני זהר דף נ"ג ע"ב:

עת לעשות לה'

שלה

דג גדול אֵיהו עֵרֵב רֵב, דְּאֵינֹן (נ"א דְּאֵיהו) רֵב הַחוּבֵל, מֵאֵן חוּבֵל אֶלֶּא רֵב מִכָּל מִלְאָכֵי חֲבָלָה, אֵיהו חוּבֵל, וְאֵיהִי חֲבָלָה, עֵרֵב רֵב בְּנִין דְּלִילִית חֵיבָא, דְּבַהוֹן חֵאבוּ יִשְׂרָאֵל וְחֲבִילוּ יַת בְּשָׂרֵיהוּ בְּאֵת בְּרִית, אֵינֹן רֵב עֲלֵיהוּ בְּגִלוּתָא, וְאֵינֹן דְּגָה לְיִשְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא אָמְרוּ (בְּמִדְבָר יא ה) זְכָרְנוּ אֵת הַדְּגָה וְגו'.

[בְּאִוּר: מִבְּאָר הַפְּסוּק (יִזְנָה ב' א'), דְּג גְּדוֹל רוּמְזוּ עַל הָעֵרֵב רֵב שְׁהֵם תַּחַת מִמְּשַׁלְתֵּנוּ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ מ"ם, הַנִּקְרָא רֵב הַחוּבֵל שֶׁהוּא רֹאשׁ לְכָל מִלְאָכֵי חֲבָלָה, וּבֵת זִוּגוֹ נִקְרָאת חֲבָלָה, וְהָעֵרֵב רֵב נִקְרָאִים בְּנִים שְׁלָה, שְׁעַל יָדָם חֲטָאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעָגֵל וְחֲבִלוּ וְהִשְׁחִיתוּ אוֹת בְּרִיתָם, וְאֵלוּ הָעֵרֵב רֵב נַעֲשׂוּ רֹאשִׁים עַל יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת מִפְּנֵי שֶׁשָּׁמְעוּ לָהֶם, וְהֵם מְבִיאִים דְּאָגוֹת לְיִשְׂרָאֵל בְּצַעַר שֶׁמְצַעְרִים אוֹתָם, וְזֶה שֶׁאָמַר הַכְּתוּב (בְּמִדְבָר יא ה) "זְכָרְנוּ אֵת הַדְּגָה" – מִלְּשׁוֹן דְּאָגָה].

וּבְזִמְנָא דְנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָטִיל מִנֵּיהוּ סְגִיאִין, וּבְגִלוּתָא בְּתַרְאָה עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַטֵּל לֹוּן, וְדָא אֵיהוּ (שְׁמוֹת ז יח) וְהַדְּגָה אֲשֶׁר בִּיאוּר מֵתָה.

[וּבְזִמְן שֶׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, נִהְרָגוּ הַסִּיגִים – הֵם הַרְשָׁעִים שְׁמֵתוּ בְּמַכַּת חֲשֵׁךְ, וְכֵן בְּגִלוּת הָאֲחֵרוֹן קָדָם בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַרוֹג אֵת כָּל הַרְשָׁעִים שֶׁהֵם הָעֵרֵב רֵב, שֶׁזֶהוּ זִמְן הַבְּרִירָה. וְזֶה שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ז יח), "וְהַדְּגָה אֲשֶׁר בִּיאוּר מֵתָה" – שֶׁאֵז תַּמּוּת וְתַתְּבַטֵּל הַקְּלָפָה פְּלוֹנִית שֶׁנִּקְרָאת דְּגָה].

וַיִּבְאֵשׁ הַיָּאוּר דָּא אוֹרֵייתָא, דְּאֵתְמַר בָּהּ (מִשְׁלִי ו כג) וְתוֹרָה אוֹר, סְרַחַת לְגַבְיֵיהוּ, וְאֵתְמַר בְּיִשְׂרָאֵל (שְׁמוֹת א כב) כָּל הַבֵּן הַיְלֹוֹד הַיְאוֹרָה תִּשְׁלִיכוּהוּ, אוֹר אֵיהוּ ר'ז, הַיְאוֹרָה בַּת זִוּגִיהָ דְּהֵוּא אוֹר, דְּאֵתְמַר בָּהּ (שֵׁם י כג) וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבוֹתָם.

[בְּאִוּר: וּמִבְּאָר "וַיִּבְאֵשׁ הַיָּאוּר" זֶה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּקְרָאת יָאוּר מִלְּשׁוֹן "וְתוֹרָה אוֹר", וְזֹאת הַתּוֹרָה הֵיטָה מְבֹזָה בְּעֵינֵי הָעֵרֵב רֵב כְּמֵאמַר חֲז"ל

(בסוף סוטה) בעקבות המשיח... וחכמת סופרים תסרח, ויראי חטא ימאסו, והאמת תהא נעדרת.

וכן בסנהדרין (צ). תנאי, רבי יוסי אומר, דור, שכן דוד בא בו, בית הועד יהיה (לזנות) [לזנות], והגליל יחרב, והגבלו (ישתומם) [יאשם], ואנשי (גליל) [גבול] יסובבו מעיר לעיר ולא יחננו, וחכמת הסופרים תסרח, ויראי חטא ימאסו, ופני הדור כפני כלב, והאמת נעדרת, שנאמר, (ישעיה נט) "ותהי האמת נעדרת וסר מרע משתלל".

אבל בישראל נאמר "כל הבן הילוד היאורה" וגו', כלומר, שאת כל הבן הילוד – ישראל שנקראו בנים מתי שלומדים התורה הקדושה בנגלה ובנסתר – כי או"ר בגימטריה ר"ז², שזהו סודות התורה, והיאורה זה נגלות התורה והם יאירו לבני ישראל בכל מושבותם.]

ב. 1. ראה בהקדמה השנייה לספר אור החמה, וזה לשונו: וזהו עצמו היתה עקר כונת רבי שמעון בן יוחאי בחבור ספר הזהר, להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ואין עוזר, ורצה ליחודה עם התפארת יחוד מועט על ידי חבור זה כמה שהיה הוא עם חבריו עוסקים בסוד, שזה גורם ליחוד קודשא בריה הוא ושכינתו על ידי הסוד שהוא ר"ז דהינו או"ר, וגם על ידי חבור זה הוא בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת קטרוגם שהם לוחמות בכל עת ובכל שעה נגד השם ונגד שכינתו ונגד בניה שהם ישראל הנתונים בגלות בין האמות הנקראים חיון, חיון בישין ודבין דאכלין ענא שהם ישראל, ועסק התורה נקרא קלע והחרב והרמח, והם בחינת הסודות להצילם מרעתם בחבור זה כו', והספר הזה עתיד להתפרסם בימי מלכא משיחא. והנה כל אותם שיזכו אליו יזכו לגאולה בעזרת השם, ובהשם בטחנו שנהיה בכלל הזוכים, אמן כן יהי רצון.

2. בתוספת לאברהם (מעין ראשון נהר כ"ד) וז"ל: ודע, כי עקר כונת הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בחבור הזהר היה לה להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ויבאין עוזר לה, ורצה לעשות לה סוף ליחודה בבעלה יחוד גמור על ידי החבור הזהר כמה שהיה הוא וחבריו עוסקים בסודות התורה שזהו גורם ליחוד קודשא בריה הוא ושכינתא על ידי הסוד שהוא סוד ר"ז בגימטריה או"ר, וגם על ידי החבור ההוא יהיה בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת הקטרוגים אשר החיצונים לוחטים בכל עת ובכל שעה נגד מדת הקדושה, והשמות הקדושים הם בסוד השכינה ונגד בני ישראל הנתונים בגלות בין אמות העולם הנקרא חיון בישין אריות ודבין וכו', והעוסק בתורה נקרא קלע וחרב ורמח, והם בחינת סודות כדי להצילם מרעתם על ידי חבור זה כנזכר, וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא כדי לתן סעודא לשכינתא. והנה כל אלו שיזכו אליו יזכו לגאולה, כי עבודה זו המועטת בזמן הזה הוא יותר חשוב מכל אילי נביות שהיה בזמן שהיה בית המקדש קיים.

התופס חלק מן האחדות כאלו תופס בלו

3. בתולדות יעקב יוסף פרשת קדושים. וכן כתוב בספרו בתנת פסים פרשת קדושים וזה לשונו: כל התורה בלה, חלק הנגלה והנסתר, הכל אחדות אחד, והדוחה חלק הנסתר שאינו חפץ בה, דוחה בלה ונענש, כי הדוחה חלק מן האחדות כאלו דוחה בלו. ומפל שכן המלעיג על דברי חכמים העוסקים בחקמה זו להשפיע להשכינה, כמו שכתב בספר הקנה לו חכמו ישפילו זאת, כי הלומד כל התורה בלה לא נקרא חכם רק למדן, כי אם הלומד כדי להשפיע למדה הנקראת זא"ת וכו'. וזה שכתב הנעור בלילה, הינו שהוא נעור ועוסק רק בלבושי התורה בחלק הנגלה הנקרא לילה כידוע, ואינו חפץ באו"ר התורה, כי או"ר גימטריה ר"ז, הינו ברזי התורה וסודותיה, שהיו בחינת תורת השם שנקרא יום, הרי זה דומה כאלו דוחה את האחדות בלו ומתחייב בנפשו, מה שאין בן אם חפץ גם בחלק הנסתר שבתורה, הגם שאי אפשר לו להשיגו, על זה נאמר כי אם בתורת השם חפצו, וכמו שפירש האלשיך, וכאלו השיג גם חלק זה שבתורה, כי התופס חלק מן האחדות כאלו תופס בלו כו'.

סוד תקוני הזהר שגלה הרבי שמעון בן יוחאי

4. פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין וכותו יגן עלינו, (סימן ח' דף נ"א.) וז"ל: רבי שמעון בן יוחאי גלה ופתח הע' פנים שבמלת בראשית, וקרא אותם תקוני זהר, מפני שהוא לשון אור, ואו"ר גימטריה ר"ז, והוא האור הגנוז שגנוז הקדוש ברוך הוא בתורה וכו', שעל ידי זה יהיה ביכלת האדם לתקן כל מה שעבר עליו על ידי תשובה, ועל ידי זה יברך אותו השם יתברך שיהיה חטאיכם פשנים הללו, שסדורות ובאות מששת ימי בראשית, ואז בשלג ילבינו. ולכן נודהגין ישראל ללמד בספר התקונים בחדש אלול ועשרת ימי תשובה, שאלו הארבעים יום הם ימי רצון שאז נתנו הלוחות שניות למשה רבינו עליו השלום עם כל הדברי תורה, ולתקן הכל על ידי תשובה. (הוזה"ק אימא עילאה - תשובה).

או"ר בגימטריה ר"ז

5. בספר אור ישראל על תקוני זהר להמגיד מקאזניץ וכותו יגן עלינו - (תקון ל"ו - דף ע"ז), וזה לשונו: עקר הגאלה הוא מרזי דאורייתא, פי או"ר גימטריה ר"ז, וזה נקרא פ"ן שגימטריה סו"ד מיסוד. וזה שכתוב במדרש, אני אמרתי יהי כן, והרשעים אומרים לא כן, שהם אומרים שאין בתורה אלא הפשט, על פ"ן לא יקומו. ועקר היא חכמת התורה ורזיה שיתגלה לנו במהרה בימינו כו', ועל דור שלנו נאמר משד עניים גופייהו, עתה אקום, בזכות אמרות השם המזקקות שבעתים, אף השם ישמרנו מהרשעים אשר סביב יתהלכון ואינם רוצים ברזי וסודות התורה, שהם פרם זלות, דברים העומדים ברומו של עולם והקדוש ברוך הוא ירומם.

או"ר בגימטריה אי"ן סו"ף; אדו"ן עול"ם; ר"ז

6. באגרא דכלה למורינו הרב צבי אלימלך מדינוב (הפטר פרשת תבוא). וזה לשונו: קומי אורי פי בא אורף (ישעיה ס א.) או"ר בגימטריה אי"ן סו"ף, אדו"ן עול"ם, ובגימטריה ר"ז, שהוא סודות התורה אשר הוא או"ר לנו. וזהו קומי אור"י, שיתגלה כבוד מלכות אדו"ן עול"ם, פי בא אור"י, כי כבר נתגלה להם חכמת סודות התורה שהוא ר"ז, אור התורה, ועל ידי זה תהיה גאלה להתגלות בסוד מלכותו כבוד.

כְּנוֹנָא דָא בְּגִלוּתָא בְּתִרְאָה (הַיְאוּרָה) הִזְהֵר בֵּיה הוּה ר"ז, דְּאִיהוּ אור
 דְּפוּרְקָנָא בְּתִרְיִיתָא, לְקִיִּים (מִיכָה ז טו) כִּימֵי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ
 נְפִלְאוֹת, וְדָא אִיהוּ כָל הַבֵּן הַיְלוּד הַיְאוּרָה תְּשְׁלִיכוּהוּ, וְכָל הַבֵּת תְּחִיוּן,
 אֲלִין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא דְּבַעַל פְּהַ.

[בְּאוּר: כְּמוֹ כֵן בְּגִלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה יִתְגַּלֶּה אור רְזִי הַתּוֹרָה, וְזֶהוּ הַזְהֵר
 הַקְּדוֹשׁ שֶׁהוּא אור הַפְּדוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְעַל יְדֵי לְמוּד זֶה תְּבֵא הַגְּאוּלָּה, וְכֵן
 יִתְקַיֵּם הַפְּסוּק: "כִּימֵי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נְפִלְאוֹת", שְׁגַם כְּאֵן בְּסוּף
 הַגְּלִיּוֹת שֶׁזֶה גְּלוֹת עֵרַב רַב, נִנְצַל עַל יְדֵי עֶסֶק בְּלִמּוּד הַזְהֵר הַקְּדוֹשׁ, וְזֶה כָּל
 הַבֵּן - מִי שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנַת בֵּן - שְׁלוּמֵד אֶת סוּדוֹת הַתּוֹרָה - הַיְאֵר"ה תְּשְׁלִיכֵהוּ
 - לְצִלוֹל בְּיָם חֲכַמַת הַסּוּד, וְכָל הַבֵּת תְּחִיוּן - אֵלוּ שְׁעַד עֵתָה עֶסְקוּ בְּנִגְלָה -
 גַּם הֵם יִלְמְדוּ וְיִגְרְסוּ בַּזְהֵר הַקְּדוֹשׁ.]

דְּבַר אַחַר וַיִּמְן יְהו"ה דָּג גְּדוֹל לְבָלוּעַ אֶת יוֹנָה (יוֹנָה ב א), דָּא עֲנִיּוּתָא,
 דְּאִיהוּ עֶצֶב, וְנוֹקְבָא דִּילִיָּה עֶצְבוֹן, דְּכוּרָא דָּג נּוֹקְבָא דָּגָה, דָּא הוּא (שֵׁם ב)
 וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְהו"ה אֱלֹהֵי"ו מִמְעֵי הַדָּגָה, מִכְּפָנָא דְּעֲנִיּוּתָא דְּמִטִּי
 לְמַעוּי דִּישְׂרָאֵל, בְּהֵהוּא זְמַנָּא וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְדָג וַיִּקַּא אֶת יוֹנָה וְגוֹמֵר
 (שֵׁם יא), בְּדוּחְקָא דְּדָאָגָה דְּלֵהוֹן דְּדוּאָגִין מִן עֲנִיּוּתָא, מִדוּחְקָא יִפְקוּן מִן
 גְּלוּתָא, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שְׁמוּאֵל ב, כב-כח) וְאֶת עַם עֲנִי תוֹשִׁיעַ. דָּא נְבוּאָה
 דִּיוֹנָה דְּנִתְנַבָּא דִּיִּפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּדָאָגָה (ס"א בְּדוּחְקָא) דְּעֲנִיּוּתָא.

[בְּאוּר: בְּאוּר נּוֹסֵף לְפְסוּק: הַדָּג נִמְשַׁל לְדָאָגָה, שְׂרוּצָה לְבַלְעַ אֶת יוֹנָה -
 הֵם יִשְׂרָאֵל, וְדָאָגָה זֶה עֲנִיּוּת, שְׂבָא עַל יְדֵי הַסְמ"ךְ מ"ם וּפְלוֹנִיַת בֵּת זֹגוּ רַח"ל,
 שְׂיָדוּעַ שֶׁהַפְּעַס וְכֵן פְּגַם הַבְּרִית גּוֹרְמִים לְדָאָגָה זֶה, וְזֶה תְּהִיָּה פְּעֻלַת הָעֵרַב רַב.
 וְעַל כֵּן הַתְּפִלָּה יוֹנָה הַנְּבִיא אֶל ה' אֱלֹקָיו שְׂיַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל מִעֲנִיּוּת וְרַעַב
 שְׂמֻגִיעַ אֶל הַמְעִים, וּבִאוֹתוֹ הַזְּמַן כְּאֲשֶׁר יִתְמַלֵּא סֵאת הַצְּרוֹת יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל
 מִהַגְּלוּת, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שְׁמוּאֵל ב כב-כח), "וְאֶת עַם עֲנִי תוֹשִׁיעַ" רוּמְזוּ שְׂכַאֲשֶׁר
 יְהִיוּ יִשְׂרָאֵל בְּעֲנִיּוּת אֲזִי יוֹשִׁיעֵם וְיִגְאָלֵם.]

ובימינא יפקון, (דף נד.) בגין דצדיק ח"י עלמין איהו עני דאתקשר
בימינא, דאיהו פסח, כגוונא דישאל דאתמר בהון (יחזקאל טו ז) ואת
ערום ועריה, והאי יונה איהי יונה דתיבת נח.

[באור: ובימינא יפקון – שצאו בחדו וברחמים בזכות הצדיק שמשים
עצמו כעני כמו שאמרו חז"ל בברכות (דף יז:): אמר רב יהודה אמר רב בכל יום
ניום בת קול יוצאת מהר חורב ואומרת כל העולם פלו נזנין בשביל חנינא
בני וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת, וכמו בפסח שדלג
השם על מצב ישראל וגאלם, כך יגאלנו בגאלה האחרונה אפלו שאין לנו
זכיות, על ידי שנתדבק בצדיק שיש לו כח להגן ולהיות תבת נח של ישראל,
הוא הרשב"י הקדוש שהבטיח (ספח דף מה:): ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה
משום רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטר את כל העולם פלו מן הדין מיום
שנבראתי עד עתה, וכו', כן נזכה לגאלה ברחמים במהרה בימינו אמן].

– פָּרְק ב –

כ"ק מַרְן אַדְמו"ר מֵהַאֲלָמִין שְׁלִיט"א
מֵתוּךְ דְּרִשָּׁה לְסְלִיחוֹת תַּשְׁס"ט

א) כ"ק מַרְן אַדְמו"ר מֵהַאֲלָמִין שְׁלִיט"א, מֵתוּךְ דְּרִשָּׁה לְסְלִיחוֹת
תַּשְׁס"ט

יהודים הספיתו ושמעו, "היום אם בקולו תשמעו": כך אמר המשיח
לרבי יהושע בן לוי (סנהדרין דף צח.). זכה דורנו להשתוקקות מחדשת לתורת
הנסתר ולצמאון אלקי להודיה וזיוה המבשרים את פעמי הגאלה, כמו
שכתוב בזהר: "ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילני דחיי דאיהו האי ספר

הזהר, יפקון מן גלותא ברחמי", ובתקונים (דף מ') איתא: ובדרא בתראי בסוף יומיא, בגיניה וקראתם דרור בארץ וכו'. ובזהר הקדוש פרשת נשא (דף קכ"ד): "בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר כו' יפקון ביה מן גלותא ברחמי".

באור הדברים: בזכות החבור שילך, שהוא ספר הזהר הקדוש, יצאו בני ישראל מן הגלות ברחמים ללא צרות ויסורים וללא צער חבלי משיח! ואף משמים הסכימו לך! בספר תקוני הזהר מבאר, שבשעה שאלהו הנביא זכור לטוב נגלה לרבי שמעון בר יוחאי ולחבראי קדישא שעמו, ולמד עמהם סתרי תורה בענין תקוני נשמות, יצאה בת קול משמים ואמרה להם: כמה רב כחו וקדשתו של רבי שמעון בר יוחאי בעולם, ואחר כך הוסיפה ואמרה נבואה בזו הלשון: 'וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך פד יתגלו לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה, וקראתם דרור בארץ'.

באור הדברים: כמה בני אדם למטה יתפרנסון מזה החבור שילך כאשר יתגלה למטה בדור האחרון בסוף הימים, ובזכותו יתקיים הפסוק "וקראתם דרור בארץ" - המרמז על הגאולה השלמה. וכתב בספר הקנה על הפסוק "ושבתם וראיתם כו', לאשר לא עבדו", כי מי שעוסק דוקא בנגלה ולא בזהר הקדוש נקרא לא עבדו. גם אינו נקרא תלמיד חכם, רק בשם תלמיד, כי שם חכם אינו רק על חכמה הפנימית יעין שם... (כמובא מהמגיד מקאזניץ)

ובספר פסא מלך כתב: וכיון שידעת כמה גדולה מעלת למוד חכמת האמת כו'... ינדע גדל החיוב וגדל השכר למי שלומד הקבלה, כי למוד הזהר גם בגירסא בעלמא בונה עלמין, וכל שכן אם יזכה ללמוד ולהבין פרוש

א) וכן אמר הגאון הצדיק רבי שלמה בלוך זצ"ל משם רבו התפץ חיים זצ"ל שעל למוד ספר הזהר אין שום הגבלה כי רבו מדרשו, והיה התפץ חיים מעורר לכלם שילמדו כל שבת את הזהר של אתה פרשה ואפלו לבחורים. (רבי יוסף בן שלמה מפוז'ין, הוספות בבנין יוסף).

וכן רבנו מרן החזון איש זצ"ל הורה לשואליו ללמוד זהר בספר מוסר ואף למד בעצמו עם בן אחותו, הגאון רבי שמריהו גריינמן זצ"ל. ובספר מעשה איש, (עבודות על מרן הגאון הקדוש החזון איש זצ"ל): שאמר, לשון הזהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חז"ל.

עת לעשות לה'

שמוא

מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה (פסא מלך תקוני זהר מ"ג).

היודים יקרים, את אחי אנכי מבקש, כידוע אנו דור עקבתא דמשיחא, ואשר על כן זכות היא לנו וחובה קדושה לזרז ולהביא את משיח צדקנו כמה שיותר מהר!!! - כיצד נקרב את ביאת המשיח? "כי הם חיינו וארץ גמינו ובהם נהגה יומם ולילה" - עלינו מטלת החובה של למוד התורה יומם ולילה עשרים וארבע שעות ביממה, כל דקה פנויה להקדיש ללמוד התורה הקדושה, כך העולם מתקיים, כמאמר התנא באבות: "על שלשה דברים העולם עומד על התורה..." - יסוד היסודות אשר תבל ומלואו נתמכים בו ונשענים עליו, הוא למוד התורה הקדושה! - אין אנו מבינים מה הפעל הנעשה בעולמות העליונים על ידי למוד דבור תורה אחת, אך בכל זאת לשבר את האזן נאמר משל: נציר לעצמנו נמלה, מרב קטנותה היא אינה יכולה לראות מה שפן אנוש רואה מלמעלה למטה. היא מכירה את הקן שלה ואת אדמות החול מסביבה, אך פעם לא ראתה מחוזות חדשים ולא מכירה מרחבים. בודאי שלא מסגלת להבין מה ששכל אנוש מבין. כך אנו כלפי מעלה; מרב קטנותנו איננו מבינים מה מתרחש בשמים, איננו מסגלים להבין כהוא זה ממה שרואים מלמעלה למטה, מן השמים לארץ, כשיהידי עושה רצונו של מקום ומתישב ללמד התורה הקדושה, כמה מלאכים יושבים ומקשיבים לקולו הערב, למתיקות הלמוד, איזה ענג הוא מסב למלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא.

כמה גדול כחו של רבי שמעון בר יוחאי: כמו שאמר הרשב"י הקדוש במסכת ספח (דף מ"ה:), וזה לשונו: "ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטר את כל העולם כלו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה ואלמלי אלעזר בני עמי מיום שנברא העולם ועד עכשו ואלמלי יותם בן עזיהו עמנו מיום שנברא העולם עד סופו".

(ד) "ליהודים הייתה אוירה", אוירה זו תורה, (מגלה ט') אוירה בוטריקון א'ור ה'זהר..

בואו וראו כמה מעלת למוֹד הזהר הקדוש, ובפרט למי שלא לומד קבֵּלָה, שְׁבִלֹמְדוֹ אֶת הַזְהַר הַקְּדוֹשׁ אֶפְלוּ בְּגִירְסָא נְחָשׁב לוֹ כְּלִמּוּד הַקְּבֵלָה. [כַּף הַחַיִּים סִימָן קנ"ה].

אחי ורעי, רבותי!!! האם אנו יודעים מהי ערכת המגן האמתית של עם ישראל? מהו הנשק הסודי שלנו להשבת את אויבינו? - מהי הגנה הטובה ביותר של עם ישראל בכל הזמנים?!

זאת ועוד? יהודים יקרים, מצאנו מכרה יהלומים! נדיר ואדיר! ממש בזיל הזול! בהשג יד של כל אחד! רק לרצות ולהאמין!!!

בואו וראו כחו העצום של למוֹד התורה בשבת קדש!

מֶרֶן הַבֵּן אִישׁ חַי פְּרֻשֵׁת שְׁמוֹת שָׁנָה שְׁנִיָּה כּוֹתֵב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: כְּתַבּוּ הַמְּקַבְּלִים זְכוּרִים לְבִרְכָה דְּגִדּוֹל הַפְּעַל הַנַּעֲשֶׂה בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה בְּיוֹם שַׁבָּת אֶלְף פְּעָמִים יוֹתֵר מִן הַנַּעֲשֶׂה בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה שֶׁל יְמֵי הַחֹל, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ. זֹאת אוֹמְרֵת, שְׁעָה אַחַת שֶׁל שַׁבָּת שְׁוֶה אֶלְף שְׁעוֹת בְּיוֹם חֹל, וְכִבֵּר לְמִדְּנוֹ הַכֶּסֶּא מְלֶךְ דְּשָׁעָה אַחַת שֶׁל לִמּוּד זֶהֱר הַקְּדוֹשׁ בְּיוֹם חֹל, יוֹתֵר מִשְׁנֵה שְׁלֵמָה שֶׁל לִמּוּד פְּשֻׁט.

צֹא וּלְמַד: שְׁעָה אַחַת שֶׁל לִמּוּד זֶהֱר הַקְּדוֹשׁ בְּשַׁבָּת קְדֻשָׁה, יוֹתֵר מֵאֶלְף שָׁנִים פְּשֻׁט בְּיוֹם חֹל. "עַל כֵּן יֹאמְרוּ הַמוֹשְׁלִים בּוֹאוּ חֲשַׁבּוֹן".

הִבֵּה וְנִתְבַּוְּנוּ: כַּאֲשֶׁר לּוֹמְדִים זֶהֱר הַקְּדוֹשׁ שֵׁשׁ שְׁעוֹת בְּשַׁבָּת קְדֻשָׁה, מִתְקַן אֶת כָּל שְׁשֵׁת אֲלָפִים הַשָּׁנִים שֶׁל הָעוֹלָם.

עַל יְדֵי לִמּוּד שְׁעָה אַחַת זֶהֱר בְּשַׁבָּת קְדֻשָׁה אֶפְשָׁר לְהַבִּיא הַגְּאֻלָּה שְׁלֵמָה: בְּסִפּוּר יִשְׁעִיָּה (פָּרָק ס פְּסוּק כב) נֹאמֵר: "הַקִּטָּן יִהְיֶה לְאֶלְף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עֲצוּם אֲנִי ה' בְּעֵתָהּ אַחִישְׁנָה".

וְצָרִיךְ בְּאוֹר, מֵה פּוֹנֵת הַפְּסוּק שֶׁהַקִּטָּן יִהְיֶה לְאֶלְף, אֵיךְ יְכוּל לְהִיּוֹת שָׁבוֹן אָדָם קִטָּן יִזְכֶּה לְהִיּוֹת לְאֶלְף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עֲצוּם? - וּנְפָרֵשׁ בְּהַקְּדָם אֶת פְּסוּק כ"א, שֶׁאֵמֵר: "וְעַמְּךָ כָּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ נָצַר מִטְּעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר", דְּהֵנָּה אֵיךְ יְכוּל לְהִיּוֹת וְעַמְּךָ כָּלָם צְדִיקִים וְכוּ', הֲלֹא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

עת לעשות לה'

שמוג

הוא נתן לנו יצר הרע די גדול, וצריך לנהל אתנו מלחמה כבדה, וקשה מאד לנצח אותו, ומי יימר דהוי צדיק? – ולבאר זאת נקדים דברי המפרשים: בתרגום יונתן על ישעיה (פרק ס פסוק כב): "דזעיר בהון יהי לאלפא ודחלש לעם תקיף אנא ה' בזמנה איתינה". ובמלבי"ם שם: "הקטן יהיה לאלף" – ברבוי הכמות, "והצעיר" – בכח "יהיה לגוי עצום" – ברבוי האיכות בכח ועצמה, והגם שאני מתמהמה עתה והעם חלשים ומעטים, הנה אני ה' בעתה אחישנה – בבא העת המיעד אעשה הדבר בזרזות (כי זה גדר פעל חיש) ואמלא את הבטחתי, עד כאן לשונו.

והבאור הוא, על פי דברי ה' רבן איש חי והפסא מלך זי"ע בענין למוד בשבת קודש, שעל ידי שילמד בשבת קודש שעה אחת זהר, זה כמו שילמד אלף שנים, ואם לומד שש שעות בשבת, נחשב כמו שילמד ששת אלפים שנה כנגד ימי בריאת העולם. ועל ידי כך נזכה ל"אני ה' בעתה אחישנה" – בבא העת המיעד אעשה הדבר בזרזות כמו שכתב המלבי"ם. ובזה יבארו הפסוקים "ועמך כלם צדיקים", שאם פלנו נתחיל ללמוד ולגרס בזהר, נזכה להיות צדיקים, "לעולם ירשו ארץ" ונזכה לירשת הארץ, "נצר מטעי מעשה ידי להתפאר", שהקדוש ברוך הוא יוכל להתפאר אתנו במה שזכינו בלמוד של שש שעות לקיים את כל הבריאה ששת אלפים שנה, ועל ידי כך נזכה למה שאמר בפסוק הבא "הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני ה' בעתה אחישנה", ושאלנו איך יכול להיות שהקטן, אפלו ילד קטן, פשוטו כמשמעו, יהיה לאלף, והצעיר לגוי עצום? אפשר לפרש, שעל ידי שילמד שעה אחת בזהר הקדוש בשבת קודש, שנחשב כפול אלף¹.

עוד מצאנו ענין למוד הזהר הקדוש במשך שש שעות וסגלתו, (בספר אגרת מסע אור החיים הקדוש, כתב ד' אחד מתלמידיו), וזה לשונו, ולמדנו עד ששה שעות, ובסוף ו' שעות נתמלא הבית ריח טוב אשר כמוהו לא נהיה¹.

(ה) ובלימודו בשמחה, שוב מכפיל באלף, זאת אומרת, שנחשב ללמוד של מליון שנה (אורחות צדיקים, שער השמחה).

(ו) למוד ספר הזהר הקדוש במירון:

ועוד מצאנו ענין למוד שש שעות זהר הקדוש (באגרת הרמח"ל): ... והגאון ר"י באסאן רבו של רבנו שאל את רבנו לבאר לו סוד הענין שיהיה כח כזה להסטרא אחרא נגד התורה, ורבנו השיב לו בבאור מספיק סוד כל הענין, וכן כותב לו רבנו, כי הוא ראה זאת מקדם והקדים רפואה למכה, ותקן בהישיבה שלו שילמדו זהר ותקונים וזהר חדש בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הכוכבים. ועוד הוסיפו בלמוד התמידי של הזהר הקדוש ללמד כל היום פלו ועוד שש שעות בלילה, חוץ מן הלילות ממוצאי יום כפור וכו', וכן הוסיפו שלא לפסק מן הלמוד של הזהר אפלו בזמן הלמוד הכללי של כבוד מורנו הרב רבי משה חיים (זללה"ה). (זרים משה משפט הבה"ת אות יד)¹

פלאי פלאות: מכאן יכולים להבין את גדל הכח של יהודי פשוט הלוקח על עצמו ללמד זהר הקדוש בשבת קדש שש שעות, שבכך הוא מחזיק את כל הבריאה כלה, מיום בריאת העולם עד ביאת המשיח שיתגלה במהרה בימינו אמן. מכאן יכולים להבין איזה כח גדול יש בזהר הקדוש שמתקן את כל העולם פלו. האם נוכל לשער גדל העצמה של למוד כזה?! האם נוכל לאמץ את כחו הרב?! האם נוכל לדמין מה קורה ברקיע בעת למוד הזהר הקדוש?!

הרי זה אש להבת שלהבת² שמנקה ומזכך את האדם עם כל העולם פלו, ומביא אותו לדרגות עליונות וסיעתא דשמיא בכל.

... ולמדנו שם בחשק גדול ובאהבה גדולה ובשמחה ספר הזהר עד ד' שעות מהלילה, ועמדנו לאכול, וחזרנו תכף אחר האכילה למודינו כפי שנתן הרב לכל אחד מהחברים שהיו שם ספר אחד של הזהר. והיה חלקי ספר בראשית, ולמדנו עד ששה שעות, ובסוף ו' שעות נתמלא הבית ריח טוב אשר כמוהו לא נהיה וכו'. (אגרת מסע אור החיים הקדוש, כתב יד אחד מתלמידיו, נדפס בספר טעמי המנהגים, עניני הלולא דרשב"י).

ז) ולשון דגל מוחנה אפרים פרשת שמיני: וזהו דרש דרש משה, הינו כשיתגלה (פי בכל דור ודור יש בחינת משה, ואיתא דרבי שמעון בן יוחאי היה בחינת משה), וידרש מה שדרש כבר משה, הינו רבי שמעון בן יוחאי, ספר הזהר, אז והנה שרף, הינו שיתבטלו כל הקלפות וממילא יהיה הגאולה שיבנה במהרה בימינו אמן..

ח) (עץ חיים - הקדמת מורנו הרב רבי חיים ויטאל זיע"א על שער ההקדמות) "הם רזי התורה דבריהם בגחלי אש להבת שלהבת".

השם יתברך יעזר שנוזפה לטהר לבבנו לעבד ליוצרנו בכל כחנו ובכל נפשנו ובכל מאדנו, ויקים בנו הבטחת הרעיא מהימנא: "בהאי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי" בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

— פָּרְק ג —

הגאון הצדיק המקבל

רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א
במעמד "תורתו מגן לנו" תשס"ח

(א) הגאולה הכללית והגאולה הפרטית

הגאון הצדיק המקבל רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א
במעמד "תורתו מגן לנו" תשס"ח

מאת השם היתה זאת היא נפלאת בעינינו, שבדור המבול כזה, דור הפלגה כזה, זמן של הסתר פנים שישאל דוויים, סחופים ומטרפים תחת שולטנותיה דערב רב, הולך ונגלה אור חדש כאור נגה הולך ואור, כאשר תלמידי חכמים רבים וצורבים מדרבנן עוסקים בכתבי האריז"ל וספר הזהר ורבים מישגי הזמן מקיצים לחיי עולם, אשרי הדור שפכה לו.

הגם פי מאד עמקו ושגבו דברי הזהר, ופעמים נעלמת כוננתם מעיני המעיין, הנה כל עסק הספירות בכלל טמיר ונעלם, כפתוב בספר יצירה "עשר ספירות בלימה" ובארו הראשונים "בלי לדעת מהותם" שהם למעלה מן המקום והזמן והשכליים, אף על פי כן פתח הקדוש ברוך הוא פתח לנשמה להתבונן בדברים ולהתעלות על ידם. כן דברי הזהר הקדושים, כאשר עוסקים בהם בקדשה ובטהרה, הנשמה מתענגת בהם ומתרגשת ביותר, כשם שכתב הרמ"ק בספר אור הנערב, כי בעת למוד סתרי תורה מתעורר

בנפש רגש נפלא להשם יתברך, כי עזה כמות אהבה. ואף על גב דאיהו לא חזי מזליה חזי ונפשו יודעת מאד חשיבות רוממות הענינים הנפלאים שעוסק בהם, ונעשה מזה נחת רוח גדול לעילא, כמבאר בהקדמת רבי חיים ויטאל לספר עץ חיים. גדל התענוג והנחת והשעשועים העולים למעלה בהתאסף נדיבי עם ללמד ולפלפל במעשה מרכבה וסתרי תורה.

שנים ארפות היו הדלתות נעולות ויהי השער לסגור בחשך אין יוצא ואין בא בהיכל הסוד, לבד מתי מעט יחידי סגלה מהשרידים אשר ה' קורא. רבים אמרו מי יראני טוב ונשאוי נפשם לעלות בחומה בלמוד ספר עץ החיים, אף כאשר באו אל הפרק השלישי ולא ידעו להדביק תבה אחת לחברתה, רפו ידיהם ושובו לביתם בפחי נפש. ולא היו יודעים הסוד כי תחלה יש ללמד את המהדורא תנינא המפזרת בעץ חיים ואחר ללמד זה הפרק הקשה.

מורי ורבי אשר זעליג מרגליות זצ"ל, כנס בשנותיו המקדמות חבורה שלמה של אנשים יראים ושלמים על מנת ללמד עמם בספר אוצרות חיים, ויהי כאשר באו אל שער הנקודים והשבירה לא יכלו המחוחות לסבל ונתפרדה החבילה. ומי יודע פשר הדבר הזה?

ראה ראינו מה שכתב רבי ישראל משקאלוב מתלמידי הגר"א בהקדמה לספרו פאת השלחן בשם המקבל רבי הירץ: הטעם מדוע מתגלים בדורות האחרונים ספרי קבלה קדושים ונוראים אשר לא שערום הראשונים כמלאכים, כי לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים!

והנה עיניו הראות היום הזה איך מתקיימים דבריו הנוראים של רבי שמעון בר יוחאי, כי בדרך דמלכא משיחא ימצאו תינוקות סודות עליונים שלא היו יודעים אבותיהם ואבות אבותיהם, ומבאר כי הפונה לתלמידי חכמים מארי משנה ומארי גמרא החשובים פתינוקות בתורת הסוד, שיפקחו עפעפיהם ויבינו במקרא רזין טמירין ממעשי מרכבה ומעשי בראשית. כי מיום ליום גוברת החכמה ונגלה הנסתר ונפתח הסתום, עד שרחובות הנהר מלאים ילדים משחקים ברחובותיו וכדברי הזמר הקדוש: זמין קודשא בריך הוא לגלגה רזין עמיקין דאורייתא בזמנא דמלכא

עת לעשות לה'

שמוז

משיחא, בגין ד"מלאה הארץ דעה את ה' פמים לים מכסים" (ישעיהו י"א), וכתוב "ולא ילמדו עוד איש את-רעהו ואיש את-אחיו לאמר דעו את ה', כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם" (ירמיהו ל"א), אמן בן יהי רצון.

החיד"א כותב בשם הגדולים, שאין עוד למוד בעולם המזכך הנשמה כמו למוד הזהר הקדוש, ואפלו בקריאה בעלמא! במקום אחר אומר, כי כשגורסים בקריאה בעלמא יקר יותר בבחינה אחת מלמוד בהבנה, שכשם כשולמד בהבנה יכול לדמות בנפשו שמשגיג את תכן הדברים, אך כשולמד בגרסה בלתי הבנה קושר נפשו בפנימיות הדברים הנעלמת גבוה מעל גבוה, ונקשר ממש ברוח הקדש שבזהר, עד שמקבל זכור נפלא מאד ונשמתו מבהיקה באור יקרות עין לא ראתה, וזה הגדול והיקר שבתקונים. **בן מובא שנתן האר"י הקדוש לאדם אחד תקון לחטאיו, ללמד בכל יום חמשה דפים זהר בקריאה בעלמא.**

בספר אדיר במרום להרמח"ל (ספר קדוש ונורא שהגאון מוילנא ראה ללבש בגדי שבת לכבוד הגיעו לדין) מבאר, כי בין הגאולה השלמה באה תחלה על דרך בריחא מהסטררא אחרא ורק לאחר מכן על דרך יציאה ונצחון גמור. והנה ספר הזהר הוא אור של אימא עלאה, עלמא דחרות, וקדשתם את שנת החמשים וקראתם דרור בארץ וגו', ועל דיו היא הבריחה משעבוד הסטררא אחרא קדם התגלות הגאולה השלמה.. זהו שמצינו ברשב"י שמלט נפשו מן המלכות, שכל עקר פעלתו היתה **כי ספר הזהר הוא דמיון תבת נח להנצל על דיו מפני מי המבול, והיה אם נשך הנחש את איש ובא אל התבה וחי להמציא עיר מקלט אל הנפשות המענות באחרית הימים לבוא בתוכה מפני המשחית לחבות כמעט רגע עד יעבר זעם.**

הנה מה טוב ומה נעים שיקבלו על עצמם עם רב מישראל להדבק בזהר ולהתחיל בלמוד עמוד יומי בזהר. ומי שיירצה ללמד יותר מזה ישלים בפרשיות אחרות, כי למוד עמוד היומי הוא בבחינת "קבץ על יד ירבה". גם מי שהחסיר השעור יום אחד, לא יתעכב מחמת כן, וימשיך להשלים העמוד עם הצבור, ואם יעזרנו השם ישלים החסר בזמנים אחרים, כי כאשר

מתחילים להשלים על חשבון הלמוד היומי מתבטל השעור מכל וכל. העקר
שה"עמוד היומי" צריך להיות חזק!

פנה אור נפלא כמוס בדברי הזהר הקדוש! אשרי מי שזוכה להדבק
בספר הזהר בין בלמוד ובין באמירה ולהחזיק ב"עמוד היומי", כי אין ערוך
לחזרה ולשעשועים שנעשים למעלה כאשר עם רב מישראל עוסק בענין
אחד לעשות נחת רוח לבוה"א ותברך שמו.

איתא בזהר הקדוש: ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי
דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי, ויתקיים בהון "ה' בדרך
ינחנו ואין עמו אל נכר" (דברים ל"ב). אין ספק כי על ידי הלמוד הזה אפשר
לצאת מגלות הכלל והפרט. זכור אצלך מה שהראני הגאון הצדיק רבי דניאל
פריש זצ"ל בדברי הרמ"ק, כי בשנים קדמוניות היו הגליות של ישראל
בבניות כלליות יותר, כי דרי כפר אחד היו סובלים מענין אחד ודרי כפר
אחר מענין אחר, וכן על זה הדרך. אך קדם ביאת משיח צדקנו תהיה לכל
אחד ואחד מישראל גלות פרטית שלו, הינו המניעות "שלו" ברוחניות
והמניעות "שלו" בגשמיות, והמצרים הפרטיים שהוא הולך ותועה בהם עד
שדומה בעיניו שאין מהם יציאה עולמית. ובדאי כאשר הזהר הקדוש אומר
כי בזכות הלמוד הזה יצאו מן הגלות ברחמים, מבטח כל העוסק בלמוד
הקדוש הזה שעד מהרה יזכה לגאולה וישועה בכל בחינותיו ויצא מחשכה
לאור גדול.

– פָּרָק ד –

**הַגָּאוֹן הַצְּדִיק רַבִּי יִצְחָק מֹשֶׁה אֶרְלֵנֶגֶר
בְּמַעֲמַד "תּוֹרָתוֹ מִיָּגוֹן לָנוּ" תַּשִּׁס"ח**

(א) כָּל שׁוֹרֵה בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ מִמָּסַה אֶת הַלְּבָבוֹת, וְשׁוֹבֵרֵת אֶת
הַחוּמוֹת, וּמִזְכִּירָה לְנִשְׁמָה אֶת יְפִיָּה וְזִיוָה וְחִמּוּדָתָהּ.

הַגָּאוֹן הַצְּדִיק רַבִּי יִצְחָק מֹשֶׁה אֶרְלֵנֶגֶר

בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ (ח"ג קכ"ד): "וּבִגִּין דַּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם מֵאִילָנָא דְחַיִּי
דְּאִיהוּ הַאי סִפְרֵ הַזֶּהר, יִפְקוּן בִּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי וְיִתְקַיֵּים בְּהוֹן "ה' בְּדַד
יִנְחֵנוּ וְאִין עֲמוּ אֵל נְכָר" (דְּבָרִים ל"ב), וּבִתְקוּנִים (כ"ג): "וְכַמָּה בְּנֵי נֶשֶׁא לְתַתָּא
יִתְפָּרְנְסוּן מֵהַאי חַבּוּרָא דִּילְךָ, כַּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמֵיָא
וּבְגִינְיָה "וּקְרָאתֶם דְּרוּר בְּאַרְץ וְגו'" (וּקְרָא כ"ה). מְבַאֵר כִּי לְמוּד הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ
הוּא עֲנִין גְּלוּי וְקָרוּב הַגָּאֵלָה הַשְּׁלָמָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

טַעַם הָעֲנִין הַזֶּה, כִּי הֵנָּה הַנִּשְׁמָה הַקְּדוֹשָׁה שְׁבַתּוּכְנוּ הֵיטָה יוֹשְׁבַת בְּאוּצַר
הַנִּשְׁמוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁחֲקַת בְּתַבֵּל אַרְצוֹ וְשַׁעֲשׁוּעִיָּה אֶת בְּנֵי אָדָם
לְאִין עָרוּף לְחַדְוָה וְהַשְׁמָחָה הַנוֹפְלִים בְּחַבְלָה. וְכֵּן אֵלֶיהָ מְלָךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
וְצוּהָ עָלֶיהָ לְרַדְתָּ אֵל אַרְץ עֵיפָתָה כְּמוֹ אֶפֶל צַלְמוֹת, לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּאַרְבַּע יְסוּדוֹת
שְׁפִלִים גְּשָׁמִיִּים וְלַתֵּת נִשְׁמָה לְעַם וְרוּחַ לְהוֹלְכִים. וְהֵנָּה הַנִּשְׁמָה בּוֹכָה בְּמַר עַל
גְּלוּת זוֹ הַקָּשָׁה שֶׁנִּכְפַּתָּה עָלֶיהָ וְיַלְלָתָה הוֹלְכַת מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, כְּשֵׁם
שְׂאֵמְרוּ חַז"ל (יוֹמָא כ'): אַרְבַּעַה קוֹלוֹת הוֹלְכִין מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ וְכוּ' וַיֵּשׁ
אוֹמְרִים אַף לִידָה. וּמָה הַנִּשְׁמָה בּוֹכָה? "עַל אֵלָה אֲנִי בּוֹכִיָּה עֵינֵי עֵינֵי יִרְדָּה
מִיָּם כִּי רַחֵק מִמֶּנִּי מְנַחֵם מְשִׁיב נֶפְשֵׁי... נִתְנַנְּי ה' בִּידֵי לֹא אוֹכַל קוּם!" הַנְּנִי
מִתְּגַעְגַּעַת לְשַׁעֲשׁוּעִים שְׁלִי: מִשְׁתַּוְּקַקַת לְתַעֲנוּגֵי, אֵל כָּל מַחְמַדֵּי אֲשֶׁר הֵיוּ
מִיָּמֵי קֶדֶם. אַף חֲזָקָה עָלֶיהָ פְּקַדַת הַבּוּרָא וְהִיא מְעוֹלְלַת קַרְנָה בְּקָרֵב שׁוֹכְנֵי
בְּתֵי חֹמֵר אֲשֶׁר בְּעַפְרֵי יְסוּדָם לְעַשׂוֹת לְבוּרָא יִתְבָּרַךְ דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים. וּמִי זֶה

יוכל לשער גדל הצער והיסורים של בת המלך שהלכה בגלות כה רחוקה ואין מושיע לה, בכו תבכה בלילה ודמעתה על לחיה אין לה מנחם מכל אהביה.

והנה הנשמה אינה נשמה אחת לבד, כי אם אשכולי נשמות נאחזות ומשתרגות זו מזו לאין מספר, אלו נשמות ישראל אשר בהתאחדותן נעשות "כנסת ישראל", כנסת ישראל כלה קרואה בנעימה. וזו היא פנימיות גלות כנסת ישראל בין שבעין עממין.

אמנם, מתקף גלות הזאת מתגלגלת הנשמה הגולה בגוף גולה אחר גולה, וגם הגוף גולה בין שבעים עמים שפלים ואובדים הרודפים אותו ומצערים אותו, אך הכל אינו אלא מחמת הרחוק הגדול של הנשמה ממקור תענוגיה באוצר הנשמות.

וכאשר הקדוש ברוך הוא רוצה לגאל את השכינה הקדושה מגלותה כאשר הבטיחנו על ידי נביאינו זה כמה ולהוריד לנו בית מקדש של אש מן השמים אשר ביה יחדון רוחין ונפשין, צריך להכין את הדרך לך. כי מתקף הגלות והשעבוד אפשר שכבר התנאשו הלבבות מן הקץ רחמנא ליצלן ושכחו את יפי החדוה והתענוגים והשעשועים שהיו לנשמה מקדמת דנא. לזה גלה הקדוש ברוך הוא באחרית הימים את ספר הזהר הקדוש, על ידו מפיצה הנפש מעט מעט בתרדמת הגלות ונתקפת געגועים נוראים ותוחלת ממשכה מחלת לב אל הטהר והקדשה הפשוטים שלה. קומי רני בלילה לראש אשמרות שפכי כמים לבך נכח פני ה'... למה לנצח תשכחנו תעזבנו לארך ימים? השיבנו ה' אליך ונשובה, חדש ימינו כקדם! אז מתעוררת האהבה, ואשיות הגעגועים מכלים את הקוצים.

וכל שורה בזהר הקדוש ממסה את הלבבות, ושוברת את החומות, ומזכירה לנשמה את יפיה וזיוה וחמודתה. ומעט מעט היא נזכרת מאין באה והיכן ביתה ואיך ירדה פלאים, אוי מה הנה לנו, איך שדדנו מדור לדור ומקץ לקץ! וכך מפציעה גאלתן של ישראל קמעה קמעה, עד שהנשמות זוכרות היטב את מקור מחצבתן, צופיות הליכות ביתן, ומתקף הגעגועים נשברים מסכי הפרזל שבין ישראל לאביהם שבשמים ובא לציון גואל.

עת לעשות לה'

שנא

ואמנם כאשר לא לומדים זהר הקדוש, הלב ריקן והגעגועים אינם הומים, ואזי קשה להמשיך הגאולה. הרב הקדוש רבי פנחס קוריזער נתן סימן למי ששקוע במרה שחורה - שאינו חפץ ללמד זהר... כי שרש היאוש והמרה שחורה שהוא מה שאינו מאמין שיכול להיות טוב. ואלו הזהר הקדוש הוא ראש המבשרים שיכול להיות טוב. ראש המבשרים של הגאולה השלמה.

קדם שזוכים לגאולה יש לזכות למבשר הגאולה. "מה נאוו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום מבשר טוב משמיע ישועה אמר לציון מלך אלקיך, קול צפנך נשאו קול יחדו ורננו כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון" (ישעיה נ"ב). משל למה הדבר דומה? לעבד איש מקנת כסף, שמיום לדתו היה יושב בבור שבי של אדון אחד ומקבל מדי בקר לחם צר ומים לחץ להשביע רעבון נפשו. כלום יש דבר ערב לעלוב ממנת הלחם והמים שמקבל מדי יום ביומו? הלא על הדבר הזה לבד ינשק ידי אדונו ויודה לו בכל לב. ומי יגלה את אָזְנו שאינו אלא בבור מחשכים ומצולות תחת ידי אדון חסר לב...

כל עוד אין זוכים לאור הזהר הקדוש, חושבים שכל העולם הוא רק גשמיות, והצלחות החומר הן תכלית התענוג. אך כאשר זוכים רק לטפה אחת מן הזהר הקדוש, יודעים תכף שיש עולם אחר לגמרי, עולם של "מלכותו בכל משלה": עולם של הגאולה השלמה ואורו של משיח. אזי זוכים להבין כי התורה הקדושה אינה "גוטע קנייטש" גרידא וסברא טובה, כי יש אור תורה שהיא חמדת כל החמדות ותענוג כל התענוגים בזה ובבא, הדבקות במקור מוצא התורה שאין ערוף לה ואין דומה לה. ואין משורר האור החיים הקדוש בהקדמתו לספרו: "המכתב מכתב אלקים הוא ואמרות ה' בהם ה', והאותיות יגידו למו וקוצייהם למעלה מהם, את זו דרש רבי עקיבא עם נקדות הכסף, אל סודם נכספו ואל רוח החיה כמהלכת, אות נפשם שאפה רוח דעת יראת ה' לחיים!" - - -

לכל זה אפשר לזכות בדור הזה, בעולם הזה ובגופים אלו בלי ספק!

וכש'לומדים בספר הזהר יוצאים מן הגלות ונכנסים בעולם של אהבה בתענוגים. אפלו אינו מרגיש כלום, ואפלו לומד מאמרים פשוטים שאינם עוסקים בגלוי במסתורין של מלך, הנשמה שלו מרגשת בודאי עצם התענוג והשעשוע. כל שכן וכל שכן, כשמרגיש כן ונפשו יודעת מאד, ומה גם כשעוסק במעשי בראשית ומעשי מרכבה ומטיל בגן עדן עם הראשונים כמלאכים ואזניו שומעות קולות של מעלה "אנן פתיחן עיינין פתיחן אוזנין, קל מן קללא נחית מעילא לתתא, מתבר טורין וטנרין", אין ערבות בכל הנבראים שיכנס אליו בערך הנשתנה.

עצה טובה קא משמע לן לכל אדם בכל זמן: אם נפשך עגומה עליך, בני, ורוחך סרה, קח לך את ספר הזהר וקרא בו חמש דקות בלבד, עם כל החמימות שבקרבך ועם כל הנעימות. פתאם תראה ששכחת כל מה שהיה עמך ונכנסת לעולם אחר וחדש. ופעמים יגבר עליך הרגש כל כך, עד שפלגי מים תרד עינך ולא תדמה מאין הפוגות. וכשתרצה לדעת מה מקור דמעות אלו, דע שכל אימת שהנשמה באה למדרגה שאינה יכולה לשאת, היא פורצת בבכיה. וכך שנינו כשחלה רבי אליעזר הגדול ונכנס רבי עקיבא לבקרו, "בכי רבי עקיבא ואמר ליה: רבי אוליף לי אורייתא! אפתח פומיה רבי אליעזר במעשה מרכבה וכו' ואוליף ליה רי"ו טעמים דפסוקי דשיר השירים והו' עינוי דרבי עקיבא נחתין מ'א... כד מטא להאי פסוקא "סמכוני באשיות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני" (שיר השירים ב'), לא זכיל למסבל רבי עקיבא וארים קליה בבכיייתא וגעי..."

וכשתזכה לטעם טעם בכיה זו, מבכי נהרות חובש, שוב לא תואיל להחליף אהבה זו לעולמים. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו.

